

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 14.7.2004
KOM(2004) 496 v konečném znění

2004/0168 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o evropském sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS)

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

S ohledem na závažné obtíže, se kterými se členské státy a regionální a místní orgány setkávají při provádění a správě činností přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce v rámci rozdílných vnitrostátních právních předpisů a postupů, je nutné přijmout na úrovni Společenství opatření zaměřená na odstranění těchto obtíží.

Harmonický rozvoj celého území Společenství a posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti vyžaduje posílení přeshraniční spolupráce a přijetí opatření, která jsou potřebná pro zlepšení podmínek jejího provádění.

Proto čl. 159 třetí pododstavec Smlouvy stanoví, že mimo fondy, které jsou uvedeny v prvním pododstavci zmíněného článku, lze rozhodnout o provádění specifických činností za účelem realizace hospodářské a sociální soudržnosti stanovené ve Smlouvě.

Aby se překonaly překážky, které brání přeshraniční spolupráci, je potřeba vytvořit nástroj pro spolupráci na úrovni Společenství, který umožní vytvořit na území Společenství spolupracující sdružení s právní subjektivitou zvaná „evropská sdružení pro přeshraniční spolupráci“ (ESPS). Využívání ESPS by mělo být dobrovolné.

ESPS má oprávnění jednat jménem svých členů, zejména regionálních a místních orgánů, z nichž je složeno. Úkoly a pravomoci svěřené ESPS musí stanovit jeho členové v úmluvě o evropské přeshraniční spolupráci.

ESPS musí být schopno provádět programy přeshraniční spolupráce spolufinancované Společenstvím, zvláště strukturálními fondy, stejně jako nadnárodní a meziregionální programy spolupráce nebo činnosti přeshraniční spolupráce uskutečňované výlučně z podnětu členských států a regionálních a místních orgánů bez finančního příspěvku Společenství.

Vytvořením ESPS není dotčena finanční odpovědnost regionálních a místních orgánů ani členských států, pokud jde o správu finančních prostředků Společenství či vnitrostátních finančních prostředků.

Pravomoci, které regionální a místní orgány vykonávají jako veřejné orgány, zvláště pak pravomoci policie a regulační pravomoci, nemohou být předmětem úmluvy.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o evropském sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 159 třetí pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů³,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy⁴,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ustanovení čl. 159 třetího pododstavce Smlouvy stanoví, že mimo fondy, které jsou uvedeny v prvním pododstavci zmíněného článku, lze rozhodnout o provádění specifických činností za účelem realizace cílů hospodářské a sociální soudržnosti stanovené ve Smlouvě. Harmonický rozvoj celého území Společenství a posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti vyžaduje posílení přeshraniční spolupráce. Za tímto účelem je potřeba přijmout opatření nezbytná ke zlepšení podmínek, za nichž se uskutečňují činnosti přeshraniční spolupráce.
- (2) S ohledem na závažné těžkosti, s nimiž se členské státy, zejména regionální a místní orgány, setkávají při realizaci a správě činností přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce v rámci rozdílných vnitrostátních právních předpisů a postupů, je nutné přijmout na úrovni Společenství opatření nezbytná pro odstranění těchto těžkostí.
- (3) Zvláště pak s ohledem na zvýšený počet pozemních a námořních hranic Společenství po jeho rozšíření je nutné usnadnit posilování přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce ve Společenství.
- (4) Ukázalo se, že stávající nástroje, jako evropská hospodářská zájmová sdružení, nejsou dostatečně přizpůsobená pro vytváření strukturované spolupráce v programech

¹ Úř. věst.č. C [...], [...], s. [...].

² Úř. věst.č. C [...], [...], s. [...].

³ Úř. věst.č. C [...], [...], s. [...].

⁴ Úř. věst.č. C [...], [...], s. [...].

strukturálních fondů v rámci iniciativy Společenství INTERREG během programového období 2000-2006.

- (5) Nařízení Rady (ES) č. (...) o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti navyšuje prostředky na podporu evropské územní spolupráce.
- (6) Je rovněž nutné usnadnit a podporovat provádění činností přeshraniční spolupráce bez finančního příspěvku Společenství.
- (7) Aby se překonaly překážky, které brání přeshraniční spolupráci, je potřeba vytvořit nástroj pro spolupráci na úrovni Společenství, který umožní vytvořit na území Společenství spolupracující sdružení s právní subjektivitou zvaná „evropská sdružení pro přeshraniční spolupráci“ (ESPS). Využívání ESPS by mělo být dobrovolné.
- (8) Je vhodné, aby ESPS mělo pravomoc jednat jménem svých členů, zejména regionálních a místních orgánů, z nichž je složeno.
- (9) Úkoly a pravomoci ESPS musí stanovit jeho členové v úmluvě o evropské přeshraniční spolupráci, dále jen „úmluva“.
- (10) Členové se mohou rozhodnout, že zřídí ESPS jako samostatný právní subjekt nebo svěří jeho úkoly jednomu z členů.
- (11) ESPS musí být schopno provádět programy přeshraniční spolupráce spolufinancované Společenstvím, zvláště strukturálními fondy dle nařízení (ES) č. a nařízení (ES) č. o Evropském fondu pro regionální rozvoj, stejně jako nadnárodní a meziregionální programy spolupráce nebo činnosti přeshraniční spolupráce vycházející výlučně z podnětu členských států a jejich regionálních a místních orgánů bez finančního příspěvku Společenství.
- (12) Je nutné upřesnit, že vytvořením ESPS není dotčena finanční odpovědnost regionálních a místních orgánů ani členských států, pokud jde o správu finančních prostředků Společenství či vnitrostátních finančních prostředků.
- (13) Je nutné upřesnit, že pravomoci, které regionální a místní orgány vykonávají jako veřejné orgány, zvláště pak pravomoci policie a regulační pravomoci, nemohou být předmětem úmluvy.
- (14) Je nutné, aby ESPS vypracovalo své stanovy a zřídilo vlastní orgány, stejně jako pravidla pro rozpočet a provádění své finanční odpovědnosti.
- (15) Vzhledem k tomu, že podmínky pro přeshraniční spolupráci, které jsou uvedeny v tomto nařízení, nemohou být účinně vytvořeny členskými státy, a mohou tedy být lépe vytvořeny na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality, stanovené ve zmíněném článku, toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smlouvy, neboť účast v ESPS je dobrovolná, a bere ohled na ústavní řád každého členského státu,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ :

Článek první

Evropské sdružení pro přeshraniční spolupráci

1. Sdružení pro spolupráci může být vytvořeno na území Společenství ve formě evropského sdružení pro přeshraniční spolupráci, dále jen „ESPS“, za podmínek a podle postupů stanovených v tomto nařízení.
2. ESPS má právní subjektivitu.
3. Cílem ESPS je usnadnit a propagovat přeshraniční spolupráci členských států a regionálních a místních orgánů za účelem posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Za stejným účelem může mít také za cíl usnadňovat a propagovat nadnárodní a meziregionální spolupráci.

Článek 2

Složení

1. ESPS může být složeno z členských států a regionálních a místních orgánů nebo jiných místních veřejných subjektů, dále jen „členové“.
2. Vytvoření ESPS vychází z iniciativy těchto členů.
3. Členové se mohou rozhodnout zřídit ESPS jako samostatný právní subjekt nebo svěřit jeho úkoly jednomu z členů.

Článek 3

Pravomoci

1. ESPS provádí úkoly, které mu svěřili jeho členové v souladu s tímto nařízením. Jeho pravomoci jsou vymezeny v úmluvě o evropské přeshraniční spolupráci, dále jen „úmluva“, přijaté jeho členy v souladu s článkem 4.
2. V rámci úkolů, které mu jsou svěřeny, ESPS jedná jménem svých členů. Za tímto účelem má právní způsobilost, kterou vnitrostátní právní předpisy přiznávají právnickým osobám.
3. ESPS může být svěřeno buď provádění programů přeshraniční spolupráce spolufinancovaných Společenstvím, zejména strukturálními fondy, nebo provádění jakýchkoli jiných činností přeshraniční spolupráce s finančním příspěvkem Společenství nebo bez něho.

Vytvořením ESPS není nijak dotčena finanční odpovědnost členů a členských států za finanční prostředky Společenství a za vnitrostátní finanční prostředky.

4. Úmluva se nesmí týkat převodu pravomocí veřejného zájmu, zvláště pravomoci policie a regulačních pravomocí.

Článek 4

Úmluva o evropské přeshraniční spolupráci

1. Každé ESPS je předmětem úmluvy.
2. Úmluva vymezuje úkol ESPS, dobu jeho trvání a podmínky jeho rozpuštění.
3. Úmluva je omezena pouze na oblast přeshraniční spolupráce, kterou určí její členové.
4. Úmluva vymezuje odpovědnost každého člena vůči ESPS a vůči třetím stranám.
5. Úmluva stanoví, které právo je rozhodné pro její výklad a provádění. Rozhodným právem je právo jednoho z dotčených členských států. V případě sporu mezi členy jsou příslušné soudy členského státu, jehož právo bylo zvoleno.
6. Úmluva stanovuje způsoby vzájemného uznávání kontrol.
7. Podmínky pro udělování koncesí nebo postoupení veřejných služeb ESPS v rámci přeshraniční spolupráce jsou stanoveny v úmluvě na základě použitelného vnitrostátního práva.
8. Úmluva je ohlášena všem členům a členským státům.

Článek 5

Stanovy

1. ESPS přijme své stanovy na základě úmluvy.
2. Stanovy ESPS obsahují zejména následující ustanovení:
 - a) seznam členů;
 - b) cíle a úkoly ESPS a vztahy mezi členy;
 - c) název a umístění sídla;
 - d) orgány a pravomoci, fungování, počet zástupců členů v orgánech;
 - e) postup rozhodování ESPS;
 - f) určení jednoho nebo více pracovních jazyků;

- g) způsoby fungování, zvláště co se týká personálního řízení, způsobů nábory pracovníků, povahy pracovních smluv, které zajistí stabilitu činností v rámci spolupráce;
 - h) způsoby finančních příspěvků členů a také použitelná rozpočtová a účetní pravidla;
 - i) určení nezávislé organizace pro finanční kontrolu a externí audit.
3. Pokud jsou úkoly ESPS přiděleny jednomu z členů v souladu s čl. 2 odst. 3, může být obsah stanov součástí úmluvy.
 4. Jakmile přijme ESPS své stanovy, je způsobilé jednat v souladu s čl. 3 odst. 2.

Článek 6

Orgány

1. ESPS zastupuje ředitel, který jedná jeho jménem.
2. ESPS může vytvořit shromáždění složené ze zástupců svých členů.
3. Stanovy mohou upravovat zřízení doplňujících orgánů.

Článek 7

Rozpočet

1. ESPS vypracuje předběžný roční rozpočet, který schvalují jeho členové. Také vypracuje roční zprávu o činnosti, která je ověřena odborníky nezávislými vůči členům.
2. Členové nesou na poměrném základě odpovědnost za své příspěvky do rozpočtu až do splacení dluhů ESPS.

Článek 8

Zveřejnění

Úmluva o založení ESPS, které je způsobilé jednat v souladu s čl. 5 odst. 4, se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*. Od takového okamžiku je právní způsobilost ESPS uznána v každém členském státě.

Při zveřejnění je uveden název ESPS, jeho cíl, seznam členů a adresa jeho sídla.

Článek 9

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2007.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda
[...]

Za Radu
předseda
[...]